

[Socialministeren.]

børneforsorgen overtage denne del af undervisningen. At lade folkeskolen overtage åndssvageundervisningen ville i øvrigt medføre en principiel ændring af hele udgiftfordelingen, hvorved jo bl. a. kommunerne måtte påtage sig afholdelsen af udgifter, som i dag er lovfæstet som statsudgifter. Ingen af disse konsekvenser synes jeg vil kunne opfattes som rationelle, når åndssvageforsorgen i øvrigt er en enhed.

Det har været anført, at det er uheldigt, at børnene ved at komme i åndssvageforsorgens skoler skulle „inddrages under forsorg“. Det ærede medlem fru Gertie Wandel var inde på dette spørgsmål. Dette forhold er imidlertid i praksis allerede ændret for flere år siden, og begrebet „inddraget under forsorg“ er nu i lovforslaget foreslået fuldstændig ophævet. I øvrigt bør overgang fra folkeskole til åndssvageskole og omvendt i fremtiden kunne ske uden større formaliteter.

Der kan endelig anføres en række mere socialt prægede argumenter for en fortsættelse af den hidtidige ordning. Som nævnt har formentlig mindst halvdelen af de åndssvage skolebørn behov for fortsat hjælp fra forsorgen efter skolegangens ophør. For denne halvdele vedkommende er det af værdi, at kontakten med forsorgen allerede er knyttet i en tidlig alder, således at man ikke skal begynde med at skabe denne kontakt i den vanskelige pubertetsperiode, hvor just denne gruppe vil have særlige vanskeligheder. Åndssvageforsorgen råder desuden over andre „undervisningsmuligheder“ end egentlig skolegang. Der er oprettet — og vil formentlig i de kommende år blive oprettet flere — beskæftigelses-hjem, beskyttede værksteder og lignende, hvor undervisningspligten med dens foreslåede elastiske indhold kan opfyldes. I forbindelse med forsorgens skoler gives der socialrådgivning, i visse tilfælde direkte hjælp, til hjemmene og børnene, og denne sociale service sigter mod at hjælpe barnet også ud over skoleårene.

Jeg mener, at vi har lagt en rigtig start til rette. Vi har nået halvdelen af feltet. Vi har dækket halvdelen af det danske felt med eksterntatskoler, og det er rimeligt, at socialministeriet fortsætter med denne opgave, også på basis af en del af de skitser, der foreligger udarbejdet. Feltet har fået en aldeles fremragende pædagog i spidsen i hr. Holger Rasmussen; jeg går ud fra, at det ærede medlem hr. Skov Jørgensen har så megen selverkendelse, at han ikke vil drage sammenligninger mellem sig og denne aldeles fremragende pædagog. I øvrigt må jeg måske have lov at bemærke, at de forældre, der samles i Foreningen for Evnesvages Vel, helt og fuldt går ind for, at vi fortsætter under socialministeriet, og man bør vel også vise forældrene en vis rimelig imødekommethed.

Der er talt om personalets store betydning for åndssvageforsorgens rette udførelse, og det kan jeg for mit vedkommende helt og fuldt og af hjertet tiltræde. Det er et overordentlig vanskeligt område, hvor det gælder om stadig at have et vist livsoverskud, stadig at have en åben menneskelighed over for de mange opgaver, der skal løses, og jeg synes, at personalet udfører et fortrinligt arbejde. Hjemmeplejen er et vanskeligt felt. Der er ingen tvivl om, at vi bør anbringe så mange af de debile som overhovedet muligt under hjemmeplejeforhold; men det er et meget farligt felt, og man må bestandig være vågen, således at niveauet ikke bliver for lavt. Der kræves altså på dette område et meget omhyggeligt og ansvarsbetonet tilsyn, og dette tilsyn må ikke mindst være i besiddelse af virkelig bedømmelsesevne med hensyn til menneskelige og samfundsmæssige forhold, således at man med stor virkelighedssans kan bedømme de konkrete forhold.

Frihedsgrundlaget har været omtalt af flere, det ærede medlem hr. Helge Larsen, det ærede medlem fru Ayoë Herbøl og også det ærede medlem fru Gertie Wandel. Ikke mindst det ærede medlem fru Gertie Wandel har jo betonet værdien af frihedssyns-